

LAREN ► **College de Brink-docent en kunstenaar Anne de Vilder brengt met 'Knowing me, Knowing you' in Singer twee werelden bij elkaar via twee meisjes van veertien jaar. Kamar uit Hilversum die naar Nederland is gevlucht voor de oorlog in Syrië en Maxime uit Huizen.**

voorbereiding op het reguliere onderwijs. „College de Brink telt 1000 leerlingen en de ISK 60. Het leek me leuk om die, naar mijn gevoel, gescheiden werelden bij elkaar te brengen. Maxime en Kamar zeiden gelijk ja, en daarna vonden de ouders het ook goed.”

Dagboek

„In eerste instantie wilde ik niet dat Maxime en Kamar elkaar zagen. Het contact liep dus via het dagboek. Dat vonden zij ook spannend. Ze reageerden via het dagboek op elkaar. Met dat dagboek pende ik als een soort postbo-

de. Daarna hebben ze elkaar ontmoet en in elkaars klassen lessen gevolgd, met meerdere leerlingen uit hun eigen klas.” Zo ontstond op school ook een vorm van integratie en leerden kinderen uit verschillende culturen elkaar beter kennen. „Sommige kinderen in de ISK hebben vier jaar geen les gehad. Een jongen uit Syrië vertelde me dat zijn broertje nog steeds juichend wakker wordt, omdat hij hier is en niet op de boot. Ze zagen een andere boot zinken.” En natuurlijk hebben niet alleen gevluchte kinderen heftige ervaringen.

„Het mooie van Singer vind ik, dat ze er alle vertrouwen in hadden, dat het goed zou komen met de uitwerking van het idee. De directie was meteen enthousiast.” Het project is daarna 'organisch' gegroeid. „Maxime deed een modeproject en had een mooie blauwe jurk gemaakt. Kamar vertelde dat haar moeder hele mooie jurken maakte. Die had daar wat mee, en ik ook. In 2004 heb ik een kunstproject uitgevoerd met vrouwen uit het asielzoekerscentrum Crai-lo. Daarbij ging het om rouwjurken van moeders en het bezwern van het verleden,

toekomstgericht. En mijn moeder die niet lang geleden is overleden, was ook een vluchteling, maar dan voor Russen.” De jurk die in het Singer-museum wordt geëxposeerd, hebben Kamar en Maxime samen gemaakt. „Het gouden hart symboliseert de hoop”, licht De Vilder toe. „En het haar wordt de zee, met de bootjes.”

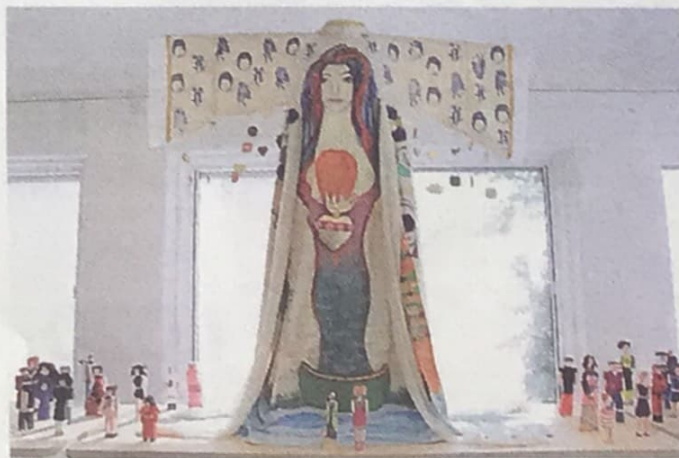
Helden

De poppen op tafel naast de jurk, stellen helden van de College de Brink-leerlingen voor. „Die hebben ze zelf uit

blokken hout gezaagd en beschilderd.” De foto's (21 van de gemaakte 120) die in de galerij van Singer zijn te zien, zijn bedoeld om duidelijk in beeld te brengen dat kinderen de makers van de poppen zijn. „Op de achtergrond zie je een oude landkaart met witte stippen, de plaatsen waar ze vandaan komen.”

„Wat me op school ook trof, was een tekening van een meisje die op zee aan een paraglider achter een boot had gehangen, terwijl dezelfde dag een meisje haar boottocht als vluchteling had getekend. Over diezelfde zee. De een heeft daar dus iets heel moois meegemaakt en de ander iets vreselijks. Dat is misschien iets voor een volgend project.”

Inmiddels ligt het (dag)boek over 'Knowing me, Knowing you' in Singer. Daarin staan dagboekfragmenten van Kamar en Maxime, tekeningen en foto's. De bezoekers van de tentoonstelling kunnen intekenen voor een exemplaar. De expositie loopt tot en met 28 augustus.

De jurk en de poppen.

Kamar en Maxime bezig met de jurk.